

РЕЦЕНЗИЯ

от Станислав Димитров Петков, доцент във Висшето училище по застраховане и финанси -
София, доктор по икономика

на дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките”
в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално
направление 3.8. Икономика, докторска програма “Финанси, застраховане и осигуряване”
във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – София

Автор: Ярослава Сергеевна Левченко

Тема: „ Финансова подкрепа на мостовото строителство в Украйна, въз основа на
комплексен подход за повишаване на инвестиционната привлекателност“

1. Общо описание на представените материали

Определен съм за член на научното жури по процедурата за защита на дисертационен труд на докторант Ярослава Сергеевна Левченко за придобиване на научна степен „доктор на науките” в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.8. Икономика, докторска програма “Финанси, застраховане и осигуряване” във Висшето училище по застраховане и финанси–София (ВУЗФ) със заповед на Ректора на ВУЗФ доц. д-р Григорий Вазов № 100 / 29.04.2021 г.

Докторантът е представил следните материали във връзка с обявената процедура:

- заповед на ректора на ВУЗФ за определяне на научното жури по процедурата за защитата;

- дисертационен труд – на руски език;
- автореферат – на руски език и на български език;
- списък на публикациите по темата на дисертационния труд;
- резюмета на публикациите;
- копия от избрани публикации;
- справка на цитиранията;
- справка за научните приноси;
- автобиография;
- диплома за ОНС „доктор“
- автореферат на дисертационния труд за ОНС „доктор“ – на полски език и на английски език;
- справка за изпълнение на минималните национални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионално направление 3. 8. Икономика.

2.Кратки биографични данни за докторанта

Ярослава Сергеевна Левченко придобива докторска степен през 2018 г. със заглавие на дисертация „Оценка на инвестиционната привлекателност на дадено предприятие и прилагане в контекста на регионалното развитие“, от Университета „Миколаас Ромерис“, Вилнюс, Литва. Тя е магистър от Националния университет по автомобилен транспорт, Харков, Украйна, специалност „Управление на организациите за автомобилен транспорт“.

От 2009 г. Ярослава Сергеевна Левченко заема различни позиции в Националния университет по автомобилен транспорт, Харков, Украйна. Сред тях последователно са: асистент и доцент в Катедра Икономика на предприятията. От 2019 г. понастоящем тя е доцент към Катедра Икономика на предприятията и заместник ръководител на Съвета по присем в Националния университет по автомобилен транспорт, Харков, Украйна.

3.Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Авторът правилно е обосновал актуалността и значимостта на темата. В днешно време проблематиката по финансовата подкрепа на инфраструктурното строителство, в частност мостостроенето е важен въпрос. Анализът на планирането и извършването на разходи за мостовото строителство, оценката на тяхната ефективност е предизвикателство пред множество страни, включително Украйна.

В изследователския си труд Ярослава Левченко формулира цели, задачи, обект и предмет на изследването. Не са формулирани хипотези.

В допълнение, коректно са описани прилаганите методи за изследване на проблематиката.

Описана е ограничителната рамка.

Извършен е преглед на авторите по разглежданата проблематика, предимно автори от Украйна.

4. Познаване на проблема

Докторантът Ярослава Левченко демонстрира задълбочени познания по отношение на изследваните от нея въпроси. Тя има собствено мнение по изследваната проблематика, формулира проблемите в областта, извършва анализ, извежда изводи и предлага насоки за решения. Авторът е обработил и анализирал значителен по обем информация.

5. Методика на изследването

Методиката на изследването е представена на стр. 18 - 20 на труда. Съгласен съм с описаната от автора методика, приложена при извършване на изследването.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 396 страници. Написана е в шрифт Times New Roman 14. Работата е структурирана в Съдържание, Списък основни съкращения, Списък на таблиците, Списък на фигурите, Въведение, Пет Глави, Изводи, Използвана литература и Приложения. Към труда е приложена Декларация за авторство и липса на плагиатство.

Броят на включените таблици е 56, а този на фигурите - 41 фигури. Приложенията са на три страници.

Използваната литература е описана на 60 страници. Списъкът се състои от 509 източника. От тях 258 са на английски език. Една част от авторите и източниците са цитирани в основното изложение на изследването. Трудно е да се прецени каква част поради начина на цитиране, приложен от автора.

Техническите изисквания за изготвяне на дисертационен труд са спазени от докторанта.

Въведението представя идеята на автора и представлява въведение в проблематиката. Прави впечатление сравнително големият обем страници на увода – 17.

Първа Глава е озаглавена «ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ НА СИСТЕМАТА ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА». Обемът на Първа Глава е 70 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Разгледани са концептуалните основи на инвестиционната дейност в системата за финансова подкрепа. Анализира се инвестиционната привлекателност. Акцент се поставя на външната среда.

Втора Глава е с наименование «ПУБЛИЧНО-ЧАСТНО ПАРТНЬОРСТВО В СИСТЕМАТА ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА». Обемът на Втора Глава е 77 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Разгледани са функциите и същността на публично-частното партньорство. Анализирани са опитът и моделите на сътрудничество в избрани страни. Акцент е поставен и на състоянието и перспективите пред публично-частното партньорство в Украйна.

Трета Глава е със заглавие «КАЧЕСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО В СИСТЕМАТА ЗА ФИНАНСОВА ПОДДКРЕПА». Обемът на Трета Глава е 66 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Разгледано е дуалното образование като фактор за осигуряване на качество на висшето образование. На анализ е подложено дуалното образование в Украйна.

Четвърта Глава е с наименование «МЕТОДОЛОГИЧНИ ОСНОВИ НА СИСТЕМАТА ЗА ФИНАНСОВА ПОДДКРЕПА В РАМКАТА НА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО В КОНТЕКСТА НА РАЗВИТИЕТО НА МОСТОСТРОЕНЕТО В УКРАЙНА». Обемът на Четвърта Глава е 53 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Разгледани са мостостроителните проекти с акцент партньорството между държавата и бизнеса. Изведена е оценка на инвестиционната привлекателност на определен регион. Извършва се оценка на рисковете.

Пета Глава е със заглавие «КОНЦЕПТУАЛНИ ОСНОВИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ НА ФИНАНСОВА ПОДДКРЕПА ЗА МОСТОСТРОЕНЕТО В УКРАЙНА». Обемът на Пета Глава е 42 страници. Тази част от изследването е структурирано в три точки. Авторът предлага набор от мерки за подобряване на инвестиционната привлекателност на мостостроенето в контекста на неговата финансова подкрепа. Докторантът извежда модел за вземане на решения за избор на определен регион за финансиране. Предлага се система за определяне на държавна финансова подкрепа за несприоритетни региони при финансовата подкрепа на мостостроенето.

Прави впечатление, че е постигнат добър баланс между отделните части на изследването.

Заклчението съответства на анализа в основния текст от работата.

Представеният дисертационен труд представлява значима разработка на избраната тема. Изследването е изключително задълбочено и всеобхватно. Анализът се характеризира едновременно с теоретичните си аспекти и с практико-приложните си измерения.

Темата на дисертационния труд е актуална. Налице е ясно авторово присъствие. На основата на анализа са изведени изводи. Съществува логическа връзка между отделните глави.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Към дисертационния труд е приложен автореферат. На стр. 36-38 от автореферета авторът формулира приносите на дисертационния труд. Броят на посочените от автора приноси е 14. Съгласен съм и приемам голяма част от формулираните в справката приноси на дисертационния труд.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Към материалите по настоящата процедура докторантът е представил справка за общо 66 публикации по темата на дисертационния труд. Приложени са избрани публикации -- 15 на брой. На основа на предоставената информация мога да заключа, че докторантът изпълнява националните минимални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките”.

9. Преценка за изпълнение на минималните национални изисквания

Докторантът Ярослав Левченко изпълнява националните минимални изисквания за придобиване на научна степен „доктор на науките”, заложи в Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав на Р България.

Съгласно представената справка: по критерий А – 50 точки, при минимален брой точки 50; по критерий Б - 100 точки, при минимален брой 100 точки; по критерий Г – 1 233.5 точки, при минимален брой 100 точки и по критерий Д – 205 точки, при минимален брой 100 точки.

10. Лично участие на докторанта

От дисертационния труд е видно авторовото отношение към изследваната проблематика. Личи позицията на докторанта по изследваните от нея проблеми и нейното активно мнение по

тях. Това се дължи на доброто познаване на тематиката, обект на дисертационния труд, както и на специалния интерес на автора към нея.

11. Автореферат

Към дисертационния труд е приложен автореферат. Авторефератът е в обем 46 страници. Авторефератът съдържа описание на основните характеристики на дисертационния труд, структура и съдържание на труда, обобщено представяне на дисертацията, приноси на изследването, публикации по темата на дисертацията.

Авторефератът на дисертационния труд е изготвен в съответствие с възприетите за подобен род научни разработки изисквания. Авторефератът достатъчно добре илюстрира основните положения в дисертационния труд.

12. Критични забележки и препоръки

Наред с достойствата на труда бих формулирал някои бележки и предложения към автора.

Работата би се подобрила, ако са поставени на изследване конкретни хипотези, които изследването потвърждава или отхвърля.

Също така, икономическият и финансовият анализ предполага повече работа с данни, статистическа информация, сравнение и съпоставка.

На следващо място, би могло да се потърси анализ на конкретен/ни проект/и по мостово строителство.

В тази връзка бих задал следния въпрос към докторанта: Какви хипотези съответстват в най-голяма степен на проведеното изследване и изводите от това изследване?

13. Лични впечатления

Нямам лични впечатления от докторанта.

14. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на докторанта да продължи по-задълбочено и критично изследване на избраната тема, тъй като тя е актуална и ще продължава да бъде във фокуса на обществения интерес и в следващите години.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати съответстват на специфичните изисквания на Правилника за приемане и обучение на докторанти във Висшето училище по застраховане и финанси.

Дисертационният труд показва, че кандидата Ярослава Сергеевна Левченко притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по Професионално направление 3. 8. Икономика, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научни изследвания.

В заключение на гореизложеното, давам своята **положителна оценка** за дисертационния труд, автореферата, постигнати резултати и приноси, както и за научните публикации на докторант Ярослава Сергеевна Левченко и **предлагам на почитаемото научно жури да ѝ присъди научна степен „доктор на науките”** в Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; Професионално направление 3. 8. Икономика; докторска програма “Финанси, застраховане и осигуряване” във Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) – София.

19.05.2021 г.

Рецензент:

доц. д-р Станислав Димитров